

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Protocol Gezondheid & Hygiëne

bestemd voor alle beroepskrachten werkzaam bij De Avonturiers

Protocol Gezondheid & hygiëne

Inhoudsopgave

Inleiding	Pag. 4
Hoofdstuk 1: Schoonmaak	Pag. 8
1.1 Schoonmaak algemeen	
1.2 Schoonmaak spelmateriaal	
1.3 Schoonmaak textiel algemeen	
1.4 Schoonmaak en controle buitenruimten	
1.5 Gebruik en opbergen schoonmaakmiddelen	
Hoofdstuk 2: Klimaatbeheersing	Pag. 11
2.1 Ventilatie en luchten	
2.2 Luchtvochtigheid	
2.3 Temperatuur	
2.4 Hitteprotocol	
Hoofdstuk 3: Hygiëne	Pag. 15
3.1 Inleiding	
3.2 Hand- en mondhygiëne	
3.3 Hoest- en nieshygiëne	
3.4 Hygiëne rondom fop- en flesspenen	
3.5 Hygiëne rondom verschoning kinderen	
3.6 Hygiëne rondom toilet bezoek kinderen	
3.7 Hygiëne beddengoed en gebruik overige kind-eigen textiel	
3.8 Hygiëne rondom gebruik zandbak	
3.9 Hygiëne rondom zwemmen/ gebruik badjes	
3.10 Luizen	
Hoofdstuk 4: Allergenen	Pag. 17
4.1 Inleiding	
4.2 Dieren en ongedierte	
4.3 Planten en bloemen	
4.4 Overige gebruik materialen	
4.5 (Zonnebrand)crème	
Hoofdstuk 5: Ziekten, allergieën en medicijnverstrekking	Pag. 22
5.1 Inleiding	
5.2 Zieke medewerkers	
5.3 Vaccinaties	
5.4 Beleid bij ziekten	
5.5 Extra aandacht voor hygiëne i.g.v. zieke kinderen	
5.6 Koorts en gebruik thermometer	
5.7 Medisch handelen	
5.8 Toediening medicijnen (inclusief paracetamol)	
5.9 Vastlegging medische gegevens	
Hoofdstuk 6: EHBO en wondverzorging	Pag. 23
6.1 Inleiding	
6.2 Inschakelen alarmdiensten	
6.3 Informeren ouders/verzorgers en evt. ophalen bij ongevallen	
6.4 Verzorging van wondjes en blaasjes	
6.5 Beklemmingen, vallen en stoten	

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Versie: Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

- 6.6 Tekenbeet
- 6.7 Vergiftiging
- 6.8 Gestoken door bij of wesp

Bijlage 1: Weringslijst

Pag. 25

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Versie: Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

Inleiding

Dit protocol Gezondheid & Hygiëne is opgesteld in samenwerking met Pedagogisch Medewerkers en de Oudercommissie van onze organisatie. Het protocol is vastgesteld aan de hand van de gestelde kaders zoals deze wettelijk zijn vastgelegd (Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen).

Het protocol is dusdanig opgesteld dat zowel de werkafspraken voor medewerkers van de organisatie als de wijze waarop we de kinderen stimuleren vaardigheden rondom gezondheid en hygiëne eigen te maken duidelijk zijn. Immers; de ontwikkeling van kinderen staat voor onze organisatie centraal. De doelstelling van dit protocol is dus niet alleen het vastleggen van werkafspraken voor medewerkers. We hebben ook voor ogen dat kinderen vaardigheden aanleren die betrekking hebben op het opdoen van kennis en vaardigheden die betrekking hebben op persoonlijke verzorging en het creëren van een gezonde omgeving.

Voor het overzicht zijn deze werkafspraken en werkwijze richting kinderen cursief en in kader weergegeven.

De Avonturiers
Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

Hoofdstuk 1: Schoonmaak

1.1 Schoonmaak algemeen

Schoonmaken is een activiteit waarbij zichtbaar en onzichtbaar materiaal (vuil) verwijderd wordt. Door efficiënt reinigen worden de meeste micro-organismen verwijderd. Door verwijdering van vuil haal je de voedingsbodem weg, zodat de kans op uitgroei van micro-organismen afneemt. Door goed schoonmaken wordt het aantal stofdeeltjes verlaagd.

Bij De Avonturiers wordt dagelijks schoongemaakt. Hierbij hanteren we een schoonmaakschema dat is opgesteld naar de volgende richtlijnen:

- Meubilair dat dagelijks gebruikt wordt, wordt dagelijks schoongemaakt met blauwe doekjes
- Hoger gelegen oppervlakten worden wekelijks schoongemaakt met blauwe doekjes
- Ramen tot op de hoogte van zichtbare verontreiniging door kinderen (omstreeks 1.50meter worden dagelijks schoonmaakt met blauwe doekjes/ glasdoek/theedoek
- Verticale oppervlakten zoals deuren worden maandelijks gereinigd met blauwe doekjes
- Keukenblokken worden dagelijks na gebruik met een blauw/geel vaatdoekje

Wij hanteren bij De Avonturiers de volgende schoonmaak methoden:

- Stof afnemen met een vochtige (blauwe) doek
- Stof wassen van een gladde vloer met stofbindende doekjes
- Voor het schoonmaken van de toiletputten gebruiken we uitsluitend rode doekjes en een speciale borstel. Deze doekjes worden nooit gebruikt voor het schoonmaken van andere oppervlakten
- Vegen (zo min mogelijk in bijzijn van kinderen*)
- Schwifferen en stofzuigen
- Vloer dweilen met een mop/ dweil
- Dagelijks legen van afvalbakken

Op iedere groep hangt een schoonmaaklijst. Hierop staan wekelijkse, maandelijks, halfjaarlijkse en jaarlijkse zaken. Hierin is tevens opgenomen de schoonmaak van speelgoed en textiel. Daarnaast bestaan per locaties schoonmaaklijsten voor de gemeenschappelijke ruimten en/of zijn met de medegebruiker van een gebouw (bijvoorbeeld de basisschool) afspraken opgesteld ten aanzien van de schoonmaak van ruimten.

Werknemers

- *Iedere PM-er is verantwoordelijk voor de uitvoer van de schoonmaakwerkzaamheden zoals deze volgens de schoonmaaklijsten gedaan moeten worden.*
- *Iedere PM-er is verantwoordelijk voor het aftekenen van de schoonmaaklijsten.*
- ** We vegen zo min mogelijk in bijzijn van kinderen en nimmer in geval van aanwezigheid van kinderen waarvan bekend is dat zij astmatische klachten hebben.*
- *We zijn er van op de hoogte dat ziektekiemen veelal verspreid worden via handcontactpunten. We besteden daarom extra aandacht aan het reinigen van handcontactpunten zoals kranen, lichtknopjes, deurkrukken en doorspoelknoppen.*
- *Iedere PM-er is op de hoogte van het gebruik van de verschillende kleuren doeken voor verschillende doeleinden en hanteert deze werkwijze.*
- *We maken oppervlakten die verontreinigt zijn met lichaamsvocht zoals speeksel, snot, ontlasting, direct schoon met een schoonmaakmiddel. Bij verontreiniging met braaksel, pus, wondvocht en bloed gebruiken we eerst een schoonmaakmiddel en maken vervolgens schoon met 70% alcohol. We verwijderen gemorst bloed met handschoenen aan en nemen het bloed op met een papieren tissue .*
- *We maken na iedere verschooning het verschoonkussen. Hiervoor staat, buiten bereik van de kinderen, een plantenspuit met allesreiniger in iedere verschoonruimte.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

Kinderen

- *We betrekken kinderen incidenteel en spelenderwijs bij schoonmaakwerkzaamheden bijvoorbeeld door hen mee te laten helpen de tafel af te doen na het eten, het zelf weggooien van hun zakdoek etc. We maken daarbij geen onderscheid tussen meisjes en jongens.*

1.2 Schoonmaak spelmateriaal

Werknemers

- *We reinigen speelgoed maandelijks.*
- *We reinigen speelgoed dat een kindje in de mond heeft en speelgoed dat zichtbaar verontreinigd is direct.*
- *We desinfecteren speelgoed direct na vervuiling met bloed, diarree en braaksel met alcohol 70%.*
- *We reinigen speelgoed dat gebruikt is om buiten te spelen eerst, voordat we de kinderen er binnen weer mee laten spelen.*
- *We houden speelgoed strikt gescheiden van schadelijke stoffen zoals schoonmaakmiddelen.*

Kinderen

- *We leren kinderen van omstreeks 1,5 jaar en ouder met speelgoed te spelen zonder dat zij dit in de mond nemen (tot deze leeftijd bevinden kinderen zich in de orale fase. Waarin kinderen de wereld om zich heen ontdekken via de mond. Wanneer kinderen in deze fase zitten respecteren wij hun behoefte aan deze manier van ontdekken).*
- *Wanneer een kindje (omstreeks leeftijd 1,5 jaar en ouder) een stuk speelgoed in de mond heeft gehad betrekken wij het bij het schoonmaken van het speelgoed en leggen, op niveau van het kind) uit waarom dit belangrijk is.*

1.3 Schoonmaak textiel algemeen

Werknemers

- *We schaffen alleen verkleedkleden, stoffen speelgoed, knuffels en kleden aan die op 40°C gewassen kunnen worden*
- *We wassen verkleedkleden, stoffen speelgoed knuffels en kleden maandelijks en/of bij zichtbare verontreiniging op 40°C met het langste programma.*
- *We laten zieke kinderen (met bijvoorbeeld een koortslip) liever niet met verkleedkleden, stoffen speelgoed, knuffels en kleden spelen. Als dat toch gebeurt: extra wasbeurt*
- *Niet wasbare textiel (zoals bank, kussens of matrassen) wordt voorzien van een afneembare en wasbare hoes*
- *Schoonmaakmaterialen waar de vloeren en toiletten mee zijn schoongemaakt worden apart gewassen*

Schoonmaak en controle buitenruimten

Medewerkers

- *We controleren voorafgaand het buitenspelen de speelplaats op zwerfafval*
- *Zand uit de zandbak wordt aan het eind van de speeldag opgeveegd en terug in de zandbak geschepd tenzij verontreinigd (dan wordt het weggegooid)*
- *We zien er op toe dat er geen zand en/of speelgoed in de putten op de speelplaats verdwijnt*
- *Bij zichtbare verontreiniging, bijvoorbeeld het knoeien van materialen, signalering van uitwerpselen etc., van de stoep maken we deze direct schoon met behulp van heet water en allesreiniger.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd geen zand of speelgoed in de putten te gooien i.v.m. verstopping.*

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Versie: Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

1.5 Gebruik en opbergen schoonmaakmiddelen

We gebruiken de volgende schoonmaakmiddelen:

- Allerreiniger
- Dikke bleek
- Kalkoplosser: schoonmaakazijn
- Raamdoekjes en water
- Schuurmiddel
- Glorix
- Biotex en waspoeder voor witte was
- Vaatwastabletten

Werknemers

- *We bergen schoonmaakmiddelen op buiten bereik van kinderen dat wil zeggen: in de schoonmaakkast (op de gang, altijd op slot), in een keukenkast met kinderslot, op een plank in de verschoonruimte hoog op een plank.*
- *PM-ers zijn op de hoogte van de inhoud van Protocol Veiligheid t.a.v. de werkafspraken rondom gebruik en opbergen van giftige stoffen.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

Hoofdstuk 2 Klimaatbeheersing

2.1 Ventilatie en luchten

Voldoende ventilatie is een voorwaarde voor een gezond binnenmilieu. Ventileren is het voortdurend verversen van lucht. Al onze ruimten hebben voldoende ventilatiemogelijkheden in de vorm van roosters, ramen, ventilatoren en een ventilatiesysteem boven het plafond. Mechanische ventilatiesystemen staan altijd aan op een stand die zorgt dat het CO₂-gehalte laag genoeg blijft. Daarnaast creëren we per dag meer ventilatiemogelijkheden bijvoorbeeld door ramen open te zetten en ventilatieroosters indien aanwezig dag en nacht open te laten staan. Ramen hoger van 1.80 regelmatig openen.

De jaarlijkse reiniging van het mechanisch ventilatiesysteem is in een onderhoudscontract vastgelegd. De mechanische ventilatie wordt iedere 5 jaar gemeten en opnieuw ingemeten. Dit is vastgelegd in een logboek dat is terug te vinden op iedere locatie. De ventilatiesystemen worden iedere 5-7 jaar schoongemaakt. Filters van de mechanische luchttoevoer worden gereinigd en vervangen conform de instructies van de leveranciers.

Werknemers

- *We luchten dagelijks minimaal 10 minuten aan het begin van de ochtend en 10 minuten aan het einde van de dag. Dit doen wij door zoveel mogelijk deuren open te zetten. Hierbij houden we in de gaten dat er geen kinderen in de ruimten aanwezig zijn (zie ook protocol Veiligheid).**
- *We laten bij sluiting van de locatie de deuren, in het bijzonder de deuren van slaapkamer en verschoonruimten, open staan (gebruik makend van een deurtop of wig).**
- *We zetten ramen en deuren door de dag zoveel mogelijk (op kierstanden) open, zodat er frisse lucht binnen komt.***
- *We houden ventilatieroosters altijd open*** en we hangen hier dus ook geen zaken voor (bijvoorbeeld knutselwerken of gordijnen).*
- *We verwijderen zichtbare verontreiniging op ventilatieroosters half jaarlijks (zie poetslijst).*
- *We weten (verwijzing naar) het logboek dat betrekking heeft op het mechanisch ventilatiesysteem terug te vinden namelijk in de GGD map van de locatie.*
- *We zorgen voor voldoende en goede ventilatie tijdens activiteiten die daarom vragen (zoals stofzuigen, bewegingsspelletjes, bedden opmaken opvouwen van wasgoed, vegen etc.) zo mogelijk het openzetten van ramen.*
- *We luchten ruiten na een verf- en of lijmactiviteit totdat de verf/lijm lucht verdwenen is.*
- *We maken geen gebruik van sterk geurende producten zoals geurzakjes of -stokjes etc.*

* Het luchten van de algemene en specifieke ruimten zoals de slaapkamers en verschoonruimten bij openen en bij afsluiten van de locatie is onderdeel van de open- en sluitprocedure, bijlage locatie specifieke scripts

** Hierbij wordt de veiligheid van aanwezigheid van kinderen scherp in de gaten gehouden, zie Protocol Veiligheid

*** Met uitzondering van het afgaan van het luchtalarm, zie protocol Veiligheid

2.2 Luchtvochtigheid

De luchtvochtigheid in groepsruimtes wordt regelmatig gecontroleerd. De waarden mogen liggen tussen de 30% en 70%. In de winter niet langdurig hoger zijn dan 60%.

Medewerkers

- *Maandelijks wordt een meting van de luchtvochtigheid uitgevoerd gebruik makend van de Checklist Veiligheid en Gezondheid. Deze Checklist wordt afgenomen door het management van De Avonturiers.*
- *Indien te hoge luchtvochtigheid wordt geconstateerd wordt contact opgenomen met de facilitaire dienst waarna gezocht wordt naar mogelijke oorzaken bijvoorbeeld lekkages zodat deze direct bestreden kunnen worden.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

2.2 Temperatuur

Een gezond binnenklimaat hangt ook sterk samen met een prettige binnentemperatuur. De standaard temperatuur van ruimten is ingesteld op 20°C. Onder invloed van de buitentemperatuur kan deze temperatuur variëren. Temperatuurschommelingen van 5°C vallen binnen de (wettelijk) aanvaardbare normen.

Indien de verschillen groter worden dient er actie te worden ondernomen. Regelmatige controle van de binnentemperatuur is daarom van groot belang. Dat is ook de reden dat er op iedere groep een thermometer aanwezig is.

Binnen De Avonturiers hanteren we het volgende schema:

Ruimte	Min. temp.	Ideale temp.	Alarmtemp.
Groepsruimten	17°C	20°C	26°C
Slaapkamers	15°C	18-20°C	26°C

Werknemers

- *We controleren regelmatig (tenminste bij aanvang van de dag, rond lunchtijd en einde van de middag) de binnentemperatuur middels de thermometer (zonder kwik) die in iedere groepsruimte aanwezig is*
- *We merken temperatuurschommelingen van meer dan 5°C op en koppelen deze terug aan de facilitaire dienst*
- *We maken intensief gebruik van beschikbare zonwering*
- *We laten deuren en ramen gesloten op warme dagen zodat de warme lucht buiten blijft. Dit heeft te maken met de mechanische ventilatie op de locaties.*

2.3 Hitteprotocol

Bij oplopen van de temperatuur boven de 26°C gaat het volgende hitteprotocol in werking.

Ruimte	Temp. boven	Werkafspraken
Slaapkamers	25°C	<p><i>Boven de 25°C vinden wij het niet verantwoord de kindjes op de slaapkamer te laten slapen.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Wanneer voorspeld is dat de temperatuur op een dag hoger dan 25°C op zal lopen, wordt aan ouders/verzorgers van de baby's die nog niet zelf kunnen draaien gevraagd om de wandelwagen mee te nemen. Ouders/verzorgers geven toestemming dat hun kindje in de wandelwagen mogen slapen middels een toestemmingsformulier.</i>• <i>Een wandelwagen staat altijd in het zicht van de PM-er maar buiten bereik van andere kinderen (dit i.v.m. beklemming van vingertjes tussen wielen / het omvallen van de wagen wanneer een ander kindje zich eraan optrekt)</i>• <i>Blijkt op de dag zelf dat de temperatuur in de slaapkamer op is gelopen tot boven de 25°C dan neemt de PM-er direct contact op met ouders/verzorgers met de vraag of hun kind(eren) elders in het gebouw mogen slapen. Bijvoorbeeld:</i><ul style="list-style-type: none">- <i>In de hangwieg (uitsluitend jonge baby's)</i>- <i>In de grondbox (uitsluitend baby's)</i>- <i>Op een andere slaapkamer (waar de temperatuur wel binnen de aanvaardbare grens ligt)</i>- <i>Op een stretcher op de groep (peuters)</i>• <i>Indien een ouder/verzorger hier niet akkoord gaat verzoekt de PM-</i>

Protocol Gezondheid & hygiëne

		<i>er de ouder/verzorger het kindje op te halen.</i>
Groepsruimten	25°C	<ul style="list-style-type: none">• Wanneer voorspelt is dat de temperatuur op een dag hoger dan 25°C op zal lopen, laten we reeds in de ochtend de zonwering naar beneden zakken• We passen het ventilatiegedrag aan wanneer je ziet dat de temperatuur oploopt richting de 25°C<ul style="list-style-type: none">- Indien het buiten kouder is dan 25°C zetten we ramen en deuren wijd open- Indien het buiten warmer is dan 25°C houden we de ramen en deuren juist dicht en maken gebruik van een ventilator.• We kleden kinderen zo luchtig mogelijk• We passen ons dagprogramma en activiteitsaanbod aan:<ul style="list-style-type: none">- We plannen extra drinkmomenten in (water)- We plannen extra rustmomenten in- We plannen bieden rustige activiteiten aan zoals lezen, een filmpje kijken, knutselen, puzzelen en andere tafelactiviteiten
Groepsruimten	30°C	<i>Indien de binnentemperatuur boven de 30°C oploopt hanteren we dezelfde werkafspraken als bovenstaand met daarbij aanvullend:</i> <ul style="list-style-type: none">• De daken van het gebouw worden nat gehouden indien de temperatuur oploopt boven de 30°C
Buitenruimten	26°C	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen onder de 12 maanden worden niet aan direct zonlicht blootgesteld.• Op het heetst van de dag d.w.z. tussen 12.00u en 15.00u wordt in geval van extreem felle zon <u>niet in de volle zon</u> buiten gespeeld. Tussen 15.00 en 16.00u wordt er op gelet dat bij felle zon zoveel mogelijk in de schaduw wordt gespeeld. Wanneer blijkt dat de temperatuur buiten de tijden erg hoog is, dan kiezen we er voor om toch binnen (indien het daar koeler is) of tenminste in continue schaduw te blijven.• Tijdens het buitenspelen op hete dagen smeren we de kinderen en onszelf extra in (dit i.v.m. de snellere uitwerking van de beschermfactor i.v.m. zweten)• Tijdens het buitenspelen op hete dagen bieden we de kinderen ook buiten extra water aan om te drinken

Protocol Gezondheid & hygiëne

Hoofdstuk 3: Hygiëne

3.1 Inleiding

De verspreiding van ziektekiemen gebeurt veelal via mond en handen. Duidelijke werkafspraken rondom hygiëne zijn daarom van groot belang. We hebben immers voor ogen dat zowel medewerkers als kinderen zich prettig voelen en lichamelijke gezondheid draagt daar in grote mate aan bij.

In dit hoofdstuk staan de algemene werkafspraken en instructies rondom hygiëne weergegeven zoals wij deze binnen onze organisatie hanteren. Ook zijn de werkwijze/ afspraken weergegeven zoals we deze richting de kinderen hanteren.

Bij de inrichting van ruimten houden we rekening met hygiëne. Zo schaffen wij geen tweedehands stoffen meubelen aan indien wij niet weten waar deze vandaan komen. Daarnaast kiezen we zoveel mogelijk voor glatte vloeren en meubels zodat deze makkelijk te reinigen zijn.

3.2 Hand- en mondhygiëne

Medewerkers

- *We zorgen altijd voor een goede handhygiëne.*
- *We zorgen voor kort geknipte nagels.*
- *We dragen zo min mogelijk sieraden.*
- *We wassen de handen op cruciale momenten namelijk:*
 - Voor:*
 - *het aanraken en bereiden van voedsel;*
 - *het eten of het helpen bij eten;*
 - *het verschonen van kinderen;*
 - *wondverzorging.*
 - Na:*
 - *hoesten, niezen en snuiten;*
 - *toiletgebruik;*
 - *iedere verschoning van kinderen;*
 - *het afvegen van de billen van een kind;*
 - *contact met lichaamsvocht zoals pus, speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht en bloed;*
 - *buiten spelen in het bijzonder na spelen met zand;*
 - *contact met vuile was of de afvalbak;*
 - *schoonmaakwerkzaamheden;*
 - *het eten.*
- *We zien er op toe dat er altijd vloeibare zeep, een schone handdoek/ papieren afdroogdoekjes en eventueel een opstapje (indien de wastafel te hoog is) voor handen zijn voor de kinderen.*
- *We zien er op toe dat tenminste 1x per dagdeel of bij zichtbare verontreiniging een nieuwe handdoek wordt opgehangen*
- *We zien er op toe dat de wastafels schoon achterblijven en dat er regelmatig, tenminste 2x per dag, met een doek over de kraan wordt gegaan*
- *We hanteren rondom het helpen schoonmaken van handen en mond de volgende werkafspraken:*
 - *We gebruiken voor ieder kindje een eigen washand of doekje*
 - *We poetsen eerst de handen van de kinderen, daarna pas de monden.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd hun handen te wassen op de volgende momenten:*

Protocol Gezondheid & hygiëne

Voor:

- het eten of het helpen bij het bereiden van eten.

Na:

- hoesten, niezen en snuiten;
- toiletgebruik;
- contact met lichaamsvocht zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht en bloed;
- buiten spelen in het bijzonder na het spelen met zand;
- contact met vuile was of de afvalbak.
- Kinderen wordt geleerd hun handen te wassen aan de hand van het volgende stappenplan:
 1. draai de koude kraan open (blauwe knop);
 2. maak de handen nat en pak vloeibare zeep;
 3. wrijf de handen over elkaar en zorg ervoor dat water en zeep over de gehele handen worden verdeeld;
 4. spoel de handen al wrijvend af onder stromend water;
 5. droog de handen met een schone katoenen doek of papieren wegwerpdoekjes.
- Kinderen wordt geleerd dat kusjes geven op de wang mag nadat zij dit eerst gevraagd hebben aan degene die ze een kusje willen geven.

3.3 Hoest- en nieshygiëne

Medewerkers

- We buigen onze hoofden weg als we hoesten en niezen.
- We niezen en hoesten in de elleboog.
- We wassen onze handen als door het hoesten of niezen vuil zijn geworden.

Kinderen

- Kinderen wordt geleerd tijdens hoesten of niezen het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen.
- Kinderen wordt geleerd te hoesten of niezen in de elleboog.
- Kinderen wordt geleerd de handen te wassen als blijkt dat deze na hoesten, niezen vuil zijn.

3.4 Hygiëne rondom fop- en flessen

Medewerkers

- We zien er op toe dat kinderen hun eigen fopspeen gebruiken.
- We bergen de spenen van de kinderen op in een eigen bakje.
- We geven de spenen en flessen van de kinderen dagelijks mee naar huis om schoon te maken.
- We zien er op toe dat kinderen geen fopspeen of flesje afpakken van andere kinderen.
- We koken onze spenen wekelijks uit. We maken hierbij gebruik van de magnetron en/of een pan met water in de keuken.

Ouders/verzorgers

- Ouders/verzorgers nemen flessen en spenen dagelijks mee naar huis en zorgen dat deze gereinigd worden.

Kinderen

- Kinderen wordt geleerd geen andere speentjes dan hun eigen speen te gebruiken.
- Kinderen wordt geleerd uit hun eigen fles te drinken.

Protocol Gezondheid & hygiëne

3.5 Hygiëne rondom verschoning kinderen

Medewerkers

- *We verschonen kinderen altijd in de verschoonhoek op een aankleedkussen.*
- *We maken, na iedere verschoning, het aankleedkussen schoon gebruikmakend van een spuitfles gevuld met aangelengde allesreiniger. Deze spuitfles wordt dagelijks geleeqd en gereinigd.*
- *We reinigen, na vervuiling van bloed, ontlasting of braaksel, het aankleedkussen m.b.v. een papieren doek (b.v. keukenrol) en allesreiniger en desinfecteren het kussen vervolgens met alcohol 70%.*
- *Vuile luiers gooien we direct weg in een speciale luieremmer.*
- *Een PM-er onderneemt, indien hij/zij signaleert dat een aankleedkussen beschadigd is, direct actie om deze te laten vervangen. Hij/zij doet dit door zelf contact op te nemen met de Eerstverantwoordelijk PM-er van de locatie/afdeling. Deze uitgevoerde actie koppelt hij/zij terug aan collega's zodat de melding maar een maal bij de Eerstverantwoordelijk PM-er terecht komt.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd dat zij niet in de verschoonruimte mogen spelen.*

3.6 Hygiëne rondom toilet bezoek kinderen

Uit hygiënisch én pedagogisch oogpunt sturen wij de kinderen er zoveel mogelijk op aan direct gebruik te maken van het toilet. In sommige gevallen heeft een kindje behoefte bij het gebruik van een potje/wc-brilverkleiner tijdens de zindelijkheidstraining. Hieraan geven we dan uiteraard gehoor (op verzoek/ in overleg met ouders/verzorgers).

Medewerkers:

- *Potjes/ wc-brilverkleiners bergen we buiten bereik van de kinderen op.*
- *Potjes/wc-brilverkleiners maken we direct na gebruik schoon. Hierbij maken we gebruik van desinfecterend schoonmaakmiddel en een aparte schoonmaakborstel.*

Kinderen:

- *Kinderen wordt geleerd dat ze na toilet bezoek hun handen moeten wassen (zie eerder beschreven Handhygiëne).*
- *Kinderen wordt geleerd geen speelgoed mee naar het toilet te nemen.*

3.7 Hygiëne beddengoed en gebruik overige kind-eigen textiel

Medewerkers

- *We gebruiken voor alle kinderen een eigen (onder)laketje en slaapzak.*
- *We gebruiken voor alle kinderen een eigen setje beddengoed dat wordt bewaard in een kindgebonden mandje. Dit wordt wekelijks, of bij zichtbare verontreiniging direct, gewassen.*
- *We gebruiken voor alle kinderen een eigen spuuglap of slab. Na gebruik doen we deze direct in de was.*
- *We gebruiken voor ieder kindje een eigen schone washand. Na gebruik wordt deze direct in de was gegooid.*

3.8 Hygiëne rondom gebruik zandbak

Medewerkers

- *We controleren voorafgaand aan het spelen de zandbak op scherpe voorwerpen en verwijderen deze direct.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

- We controleren voorafgaand aan het spelen de zandbak op uitwerpselen en scheppen deze bij constatering met ruim zand uit de zandbak.
- Alle zandbakken zijn voorzien van een net of dekzeil i.v.m. risico uitwerpselen dieren. We dekken het zandbaknet nadat er in gespeeld is af, tenminste aan het einde van de dag.
- Een PM-er onderneemt indien hij/zij uitwerpselen heeft worden gevonden in de zandbak die al langer dan 3 weken niet is gebruikt direct actie. Hij/zij doet dit door zelf contact op te nemen met de facilitair medewerker van de organisatie met de vraag het zandbakzand in het geheel te verversen.
- We zien er op toe dat kinderen geen zand eten in de zandbak en na het spelen in de zandbak hun handen wassen.

Kinderen

- Kinderen wordt geleerd dat het zand is om mee te spelen en niet om op te eten.

3.9 Hygiëne rondom zwemmen/ gebruik badjes

Medewerkers

- We geven kinderen die nog niet zindelijk zijn een zwemluier aan
- We verversen het water in badjes dagelijks en bij zichtbare verontreiniging
- We reinigen badjes voor het vullen
- We leggen, reinigen en hangen badjes te drogen dagelijks na gebruik
- We gebruiken voor het vullen van badjes water van drinkwaterkwaliteit
- Er wordt in badjes alleen gespeeld met speelgoed dat geschikt is voor waterspel en wat gemakkelijk gereinigd kan worden
- PM-ers zien er op toe dat er niet gegeten of gedronken wordt in een badje

Kinderen

- Kinderen wordt geleerd dat het zwembadwater is om mee te spelen en niet om te drinken

3.10 Luizen

Sinds 2011 zijn de richtlijnen, uitgeschreven door het Ministerie van Volksgezondheid en Milieu, met betrekking tot hoofdluis aangepast. Maatregelen in de omgeving, zoals het wassen van beddengoed, knuffels, etc. evenals het gebruik van luizenzakken /-capes zijn niet meer nodig. Luizen blijken namelijk hoofdzakelijk door haar-haarcontact overgebracht te worden en er zijn weinig tot geen aanwijzingen voor overdracht via de omgeving. Het huidige advies is: kammen kammen kammen. Eventueel in combinatie met een behandeling met een anti-hoofdluismiddel.

Medewerkers

- Indien er een melding binnenkomt van een ouder/verzorger dat een kindje hoofdluis heeft, dan koppelt de PM-er dit terug aan Pedagogisch Manager
- Op locatieniveau onderneemt de PM-er direct door collega's in te lichten dat er luizen heersen (het is niet nodig om de naam van het kindje waarbij de luizen zijn geconstateerd te noemen. Dit i.v.m. privacy!)

Pedagogisch Manager

- De Pedagogisch manager zorgt ervoor dat er actie wordt uitgezet om andere ouders/verzorgers te informeren

Ouders/verzorgers

- Ouders/verzorgers zijn verplicht te melden wanneer bij hun kind luizen zijn geconstateerd. Dit kunnen zij doen bij de PM-er van de groep.

Protocol Gezondheid & hygiëne

Hoofdstuk 4 Allergenen

4.1 Inleiding

Allergenen zijn vooral schadelijk voor kinderen die een allergie hebben. Maar ook gezonde kinderen kunnen door contact met allergenen allergieën ontwikkelen. Met name voorwerpen van textiel zoals matrassen, box-kleden en gestoffeerd meubilair vormen een belangrijke bron van allergenen. Sommige planten kunnen door hun sap, geur of stuifmeel een allergische reactie uitlokken en verzamelen door hun harige bladen veel stof. Ook stofophoping en schimmeligroei in en op pot en potgrond verhogen het risico op allergische reacties. In dit hoofdstuk wordt expliciet stilgestaan bij de werkafspraken rondom materialen, planten/bloemen en dieren om die erop gericht zijn de gezondheidsrisico's van verhoogde allergeengehalten zo laag mogelijk te houden.

4.2 Dieren en ongedierte

Medewerkers

- *We zijn er alert op dat wordt voorkomen dat kinderen door een dier gebeten of gekrabbd worden.*
- *We ruimen uitwerpselen van dieren direct op.*
- *We laten alleen dieren toe op een locatie wanneer tijdens een inventarisatie is uitgesloten dat er kinderen of medewerkers aanwezig zijn die allergisch zijn.*
- *Een PM-er die als eerste signaleert dat een persoon een dier mee het dagverblijf in brengt spreekt diegene direct aan. De PM-er verzoekt de persoon direct het dier naar buiten te brengen i.v.m. hygiëne en allergenen.*
- *Alle PM-ers zijn op de hoogte van de werkafspraken omtrent de controle van zandbakken*
- *Een PM-er onderneemt bij overlast van insecten (vliegen, muggen, wespen, mieren etc.) direct actie. Hij/zij doet dit door zelf contact op te nemen met de facilitair medewerker van de organisatie met de vraag vliegenlamp/hor/valletjes te laten plaatsen.*
- *De facilitair medewerker schakelt in geval van muizen en zilvertisjes een erkend bedrijf in indien blijkt dat afgesloten doosjes muizengif/ zilvertisvalletjes (die buiten bereik van kinderen zijn geplaatst) niet werken.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd dieren voorzichtig te benaderen en altijd eerst aan de eigenaar van een dier te vragen of het dier geaaid mag worden.*
- *Kinderen wordt geleerd over de dieren en hoe hier mee om te gaan. Dit doen wij zonder angst voor de dieren te creëren. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de dieren met respect worden behandeld.*

4.3 Planten en bloemen

Medewerkers

- *We zetten geen planten met harige bladeren in ruimten.*
- *We maken geen gebruik van houten of rieten onderzetters.*
- *We spoelen wekelijks stof van stengels en bladeren van planten.*
- *We vervangen jaarlijks potgrond.*
- *We reinigen jaarlijks schotels, potten en bakken van planten. Bij schimmelvorming doen wij dit direct.*
- *We planten geen vaste planten in de tuinen die ongedierte (insecten) aantrekken of bekend staan verhoogd allergieopwekkend te zijn.**
- *We zijn alert op het plaatsen van (veld)boeketten* op de groepen.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

- *We verwijderen iedere maand droogbloemen, die niet gereinigd kunnen. We voorzien deze zaken daarom altijd van een datum.*

* Veel allergen stuifmeel wordt verspreid door planten met onopvallende groenige aren, bloemetjes of trossen meeldraden zoals allerlei grassoorten, onkruiden en de bloesem van diverse bomen zoals de berk, cipres, els, hazelaar en plataan. In iets mindere mate geldt dit ook voor beuk (inclusief haagbeuk en hop-beuk), ceder, es, eik jeneverbes, liguster, tamme kastanje, thuja en taxus.

Planten met allergenen die i.v.m. sterke gevoeligheid allergen en dus beter vermeden kunnen worden zijn:

- Sterk allergenen planten zoals: primula en ficus benjamini,
- Sterk geurende planten zoals: fresia, hyacint en citroengeranium, planten met veel stuifmeel zoals bloeiende takken van berk of hazelaar

4.4 Overige materialen

Werknemers

- *We verwijderen iedere maand knutselwerken e.d. die niet gereinigd kunnen. We voorzien deze zaken daarom altijd van een datum.*
- *We maken alleen gebruik van stofvrij schoolbordkrijt. Direct na een activiteit met het krijt maken we een schoolbord en evt. de omgeving extra schoon.*
- *We maken in principe gebruik van lijm op waterbasis. We maken geen gebruik van spuitbussen zoals verf, haarlak en luchtverfrissers. Er kan van deze werkafpraak in overleg met het managementteam worden afgeweken voor activiteiten op de BSO. Indien dit het geval is gelden de volgende afspraken:*
 - *De verf waar wij mee werken voldoet aan de wettelijke eisen van veiligheid*
 - *We zien er op toe dat de ruimten tijdens uitvoering van de activiteit extra wordt gelucht*
 - *Bij uitvoering is altijd een PM-er aanwezig en direct betrokken*

4.5 Zonnebrandcrème

Werknemers

- *We noteren allergieën van kinderen op een bijzonderhedenlijst die altijd en voor iedere medewerker inzichtelijk is .*
- *We smeren kinderen met eigen zonnebrandcrème als eerste in of de PM-er wast van te voren de handen zodat er geen andere zonnebrandcrème meer op de handen zit.*
- *We bergen crèmes buiten bereik van kinderen op.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd dat insmeren is ter bescherming van zichzelf.*
- *Oudere kinderen (BSO) wordt geleerd zichzelf in te smeren.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

Hoofdstuk 5: Ziekten, allergieën en medicijnverstrekking

5.1 Inleiding

Ondanks eerder genoemde werkafspraken en richtlijnen ten aanzien van gezondheid en hygiëne en zorgvuldig handelen kan niet worden voorkomen dat een kind of medewerker ziek wordt/is. In dit hoofdstuk staan de werkafspraken die we hanteren binnen de organisatie als het gaat om het handelen bij ziekten. Deze zijn opgesteld naar de richtlijnen van de GGD. Hierbij willen we opmerken dat we bij elke infectieziekte individueel bekijken wat het beste is voor een kind.

5.2 Zieke medewerkers

Medewerkers

- *We komen als medewerker niet werken indien we last hebben van buiktyfus, paratyfus, bloederige diarree en/of open tbc.*
- *We dragen als medewerker zelf verantwoordelijkheid voor het overleg met de bedrijfsarts in geval van waterdunne diarree of huiduitslag i.v.m. mogelijk verhoogd besmettingsgevaar voor de kinderen.*
- *Indien een medewerker ziek van vakantie terug komt overlegt hij/zij met de leidinggevende. Er wordt dan overwogen of hij/zij op de groep wordt ingezet. Bij de beslissing zou advies kunnen worden ingewilligd bij een arts (zie ook Huishoudelijk Reglement Personeel).*
- *We dragen als zieke werknemer zelf extra zorg voor een goede hand- hoest- en nieshygiëne.*

5.3 Vaccinaties

Om infectieziekten adequaat te kunnen signaleren en om hier op gepaste wijze naar te handelen willen wij graag zicht op het vaccinatieschema van de kinderen. Hoewel wij kinderen die niet ingeënt zijn niet weigeren, geven we aan ouders/verzorgers wel de wenselijkheid aan van inenting namelijk vanwege de aanwezigheid van zeer jonge kinderen en zwangere vrouwen die verhoogde gezondheidsrisico's lopen in geval van heersende infectieziekten.

Werknemers

- *Bij de intake vragen wij de ouder/ verzorger schriftelijk aan te geven of zij het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) voor hun kind volgen. Indien ouders/verzorgers het RVP op een andere dan de reguliere wijze volgen (andere vaccinatiedata) dan vermelden zij deze gegevens op het formulier. Ouders/verzorgers die het RVP niet (volledig) volgen, geven dit op het formulier aan.*

5.4 Beleid bij ziekte

Ouders/verzorgers hebben ook een meldingsplicht wanneer het kind of andere gezinsleden de volgende ziektebeelden vertonen: braken, diarree, huiduitslag of infectieziekte. Ouders/verzorgers dienen contact opgenomen te hebben met de huisarts over het wel/ niet mogen brengen van het kind naar De Avonturiers. Kinderen met een besmettelijke infectie ziekte mogen niet naar de opvanglocatie worden gebracht. We hanteren hierbij de richtlijnen van de GGD die zijn vastgelegd op een interne weringslijst (bijlage 2). Daarnaast hanteren we een aantal afspraken betreft het op laten halen van zieke kindjes.

Werknemers

- *Wij verzoeken ouders/verzorgers hun kind op te halen bij 3 of meer waterdunne broeken op een dag. Dit in verband met besmettingsgevaar.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

- *Wij verzoeken ouders/verzorgers kinderen met een temperatuur boven de 39°C niet naar het kindercentrum te brengen/ direct op te halen*

Het welbevinden van de kinderen staat bij ons op nummer 1. Medewerkers mogen daarom, na intern overleg, ouders/verzorgers altijd verzoeken hun kindje van het dagverblijf op te halen wanneer zij merken dat het kind zich echt te ziek voelt om op het dagverblijf mee te kunnen. Omdat ouders/verzorgers altijd bereikbaar moeten zijn verzoeken wij bij de intake meerdere telefoonnummers te noteren op het intakeformulier waaronder ook een noodnummer (zie ook "ophaalbeleid bij calamiteiten").

5.5 Extra aandacht voor hygiëne i.g.v. zieke kinderen

Wanneer een kindje ziek is letten we er extra goed op dat de werkafspraken rondom hygiëne worden nageleefd.

Werknemers

- *We laten kinderen zoveel mogelijk met 'eigen' speelgoed spelen. Dit speelgoed reinigen we voordat andere kinderen dit vervolgens willen gebruiken. Verkleedkleden worden extra gewassen.*
- *We laten een kindje dat veel krabt aan wondjes en/of blaasjes regelmatig de handen wassen.*
- *We zien er extra op toe dat een ziek kindje het eigen bestek en beker gebruikt en dat andere kinderen dit niet gebruiken.*
- *We zien er op toe dat een ziek kindje, met name met een koortslip, geen andere kindjes zoent.*
- *We zien er extra op toe dat voor ieder kind een schone wegwerp zakdoek of schone washand wordt gebruikt. Deze gebruikte washandjes gaan na gebruik meteen in de was.*

Kinderen

- *Kinderen wordt geleerd om regelmatig hun neus snuiten.*
- *Kinderen wordt geleerd niet aan wondjes en/of blaasjes te krabben.*

5.6 Koorts en gebruik thermometer

Werknemers

- *We gebruiken een speciaal hoesje om de thermometer om te voorkomen dat de thermometer verontreinigd raakt.*
- *We maken geen gebruik van vaseline/ Sudocream of dergelijke om het gebruik van de thermometer te vereenvoudigen.*
- *We desinfecteren de thermometer voor en na gebruik met alcohol 70% als we geen speciaal hoesje ter beschikking hebben.*
- *We overleggen met ouders/verzorgers wanneer de temperatuur van het kindje lager is dan 35,5°C. Dit kan ondertemperatuur betekenen.*
- *Wanneer er een lichaamstemperatuur constateren van 38,5°C nemen we contact op met de ouders/verzorgers met het verzoek hun kindje op te halen.*
- *Kinderen met een temperatuur boven de 39°C mogen niet naar het kindercentrum gebracht worden/ dienen direct opgehaald te worden.*
- *We kleden een kindje met koorts luchtig aan zodat het de warmte kwijt kan.*
- *Op de BSO tempen we in principe niet; we hebben vertrouwen in de kinderen dat zij zelf aangeven wanneer zij niet lekker zijn en houden de kinderen bovendien nauw in de gaten. We nemen contact op met ouders/verzorgers om te overleggen of een kind opgehaald moet worden.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

5.7 Medisch handelen

In acht nemende de wet BIG (beroepen individuele gezondheidszorg), zal De Avonturiers geen medische handelingen uitvoeren. Alleen personeel met een verpleegkundige opleiding mag een aantal medische handelingen uitvoeren (mits de juiste bijscholing, gepaste aard van handeling e.d.) en alleen indien ouders/verzorgers hier schriftelijk toestemming voor hebben gegeven. Wij zullen als organisatie voordat we definitief de beslissing nemen tot medisch handelen over te gaan altijd contact opnemen met de bevoegde arts van een kind en met deze arts ook overleg plegen met ouders/verzorgers. Bij onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel worden de medische handelingen uitbesteed aan bijvoorbeeld de thuiszorg. Het initiatief en organisatie van deze uitbesteding ligt in handen van de ouders/verzorgers en altijd in overleg met de directie van onze organisatie.

5.8 Toedienen Medicijnen

Wij dienen in principe geen medicijnen toe aan de kinderen. Medicijnen mogen alleen toegediend worden, wanneer ze uitgeschreven worden door een arts en worden pas na schriftelijke toestemming van ouders toegediend. Hiervoor dienen zij het "Toestemmingsformulier Medicatie" te ondertekenen. Onderstaande afspraken gelden ook voor homeopathische middelen en dus ook de veel gebruikte 'VSM' artikelen.

Paracetamol en andere koorts- en pijn onderdrukkende medicatie

Wij doen niet aan koorts- en of pijn onderdrukking, ook niet met toestemming van ouders/verzorgers. Paracetamol wordt veel gebruikt en lijkt een 'onschuldig' medicament. Door het gebruik van paracetamol bestaat echter het risico dat symptomen onderdrukt worden wat tot een foute inschatting kan leiden. Een kind kan ernstiger ziek zijn dan op grond van het gedrag verwacht zou worden. We geven kinderen dus geen paracetamol, alleen op doktersadvies. In dit geval dienen ouders/verzorgers het schriftelijk huisartsadvies te overleggen met de PM-ers van de groep.

Werknemers

- *Indien er geen toestemmingsformulier is ondertekend dienen we geen medicatie toe. In dit geval nemen we contact op met de ouders/verzorgers.*
- *We zien erop toe dat er een (kopie) van de bijsluiters van het medicijn aan het toestemmingsformulier is toegevoegd.*
- *We zien erop toe dat ouders/verzorgers zorgen voor een goede overdracht van de medicatie. Zie onderstaand punten ouders/verzorgers.*
- *Zonder schriftelijke toestemming zullen we alleen medicijnen in noodgevallen verstrekken na mondeling overleg met ouders.*
- *We checken in bijzijn van ouders/verzorgers de houdbaarheidsdatum van de medicatie en lezen vóór toediening de bijsluiters.*
- *We bewaren indien nodig medicatie in de koelkast.*
- *We geven kinderen nooit paracetamol of andere koorts onderdrukkende medicatie tenzij ouders/verzorgers hiervoor een doktersvoorschrift kunnen overleggen.*
- *We bewaren het Toestemmingsformulier Medicatie bij de intakegegevens van het kind in de Kindmap op de groep.*
- *We maken een notitie op de daglijst hoe de medicatie deze dag moet worden toegediend*
- *We noteren direct na toedienen op de daglijst wie welke hoeveelheid medicatie heeft toegediend en op welk tijdstip. Dit om te voorkomen dat de medicatie dubbel wordt toegediend.*
- *Indien na toediening er (vermoedens van) bijwerkingen optreden wordt direct de BHV-er erbij geroepen en contact opgenomen met de ouders/verzorgers en de huisartsenpost. Bij ernstige bijwerkingen nemen wij mogelijk direct contact op met de alarmdiensten door te bellen naar 112.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

- Indien het toedienen van de medicatie dusdanig van aard is dat medisch handelen te complex is wordt contact opgenomen met de Pedagogisch Manager. De Avonturiers kan bij ouders/verzorgers aangeven daarop beslissen vanwege de complexiteit de handeling niet uit te voeren. Deze zal uitbesteed worden aan thuiszorg.

Ouders/verzorgers

- Ouders zijn ten alle tijden zelf verantwoordelijk voor een goede overdracht rondom het geven van medicatie. Onder goede overdracht wordt verstaan:
 - De medicatie dient recentelijk uitgeschreven te zijn op naam van het kind en te zijn voorzien van originele verpakking met naam, bijsluiter en dosering
 - Het moet duidelijk zijn dat met de medicatie thuis al is begonnen. PM-ers geven de medicatie niet voor het eerst! Dit in verband met mogelijke bijwerkingen.
- Ouders/verzorgers moeten een standaard toestemmingsformulier Medicatie invullen. Wanneer zij dit niet doen zullen PM-ers die dag geen medicijnen aan het kind geven.
- Misverstanden worden voorkomen door schriftelijke overdracht.
- Ouders/ verzorgers hebben de verantwoordelijkheid bij de huisarts aan te geven dat niet alleen zijn maar ook PM's op het dagverblijf de medicatie toe zullen dienen. De arts dient zich ervan te vergewissen dat de PM's hoewel niet bevoegd voor medisch handelen wel bekwaamheid bezitten om de medicatie toe te dienen.
- Indien, vanwege de complexiteit van het medisch handelen, De Avonturiers aangeeft de handeling niet uit te voeren, zullen ouders/verzorgers regelen dat thuiszorg wordt ingeschakeld om de handeling op het KDV uit te voeren.

5.9 Vastlegging medische gegevens zoals allergieën

Er zijn kinderen die chronisch gezondheidsklachten hebben bijvoorbeeld een allergie. Wij vinden het van belang dat we over ruime informatie beschikken zodat wij als organisatie ervoor kunnen zorgen dat ook deze kindjes zich bij ten alle tijden prettig voelen. Hierbij is wederom een goede overdracht van ouders/verzorgers naar onze PM-ers van groot belang.

Werknemers

- Tijdens de intake zien we er op toe dat ouders/verzorgers de gezondheidskenmerken en bijzonderheden van het kind volledig noteren.
- We bergen het intakeformulier op in de daartoe bestemde map op de groep. Ook overige informatie met betrekking tot de gezondheid van een kind wordt hierbij gevoegd, zoals allergieën en vaccinaties.
- We noteren in het bijzonderhedenoverzicht in de ontruimingsmap de bijzonderheden van alle kinderen zodat de informatie voor alle collega's ten alle tijden overzichtelijk is.
- We verzoeken ouders/verzorgers instructies te geven over het gebruik van de EPI-pen indien een kind deze bij zich draagt.
- Tijdens eetmomenten en tijdens het uitdelen van traktaties letten we extra op de kinderen waarvan bekend is dat zij een allergie hebben.

Ouders/verzorgers

- Ouders/verzorgers zijn ervoor verantwoordelijk dat zij op het intakeformulier alle gezondheidskenmerken en bijzonderheden m.b.t. de gezondheid van hun kind noteren die van belang zijn PM-ers om te weten. In geval van een allergie wordt ook de ernst hiervan vastgelegd.
- Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het doorgeven van informatie indien de situatie rondom de gezondheid van hun kind is gewijzigd.
- In geval van een allergie voor een voedingsstof dragen ouders/verzorgers er zorg voor dat er wordt gecommuniceerd met PM-ers over de juiste manier van handelen in geval van een traktatie/ maaltijden. Zo nodig zorgen ouders/verzorgers voor een aparte broodtrommel e/o trommeltje met traktaties.

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Versie: Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

- *Ouders/verzorgers dragen verantwoordelijkheid over het inlichten van PM-ers over het gebruik van de EPI-pen, indien van toepassing. Voor deze EPI-pen vullen zij een toestemmingsformulier Medicatie in.*
- *Ouders/verzorgers zijn eindverantwoordelijk voor het meegeven van de EPI-pen.*

Kinderen

- *In geval van een allergie wordt zodra de ontwikkeling van het kindje het toelaat een kindje met allergie geleerd welke voedingsmiddelen hij/zij niet mag en welke alternatieven wel.*

Hoofdstuk 6: EHBO en wondverzorging

6.1 Inleiding

Kinderen mogen bij ons de wereld, binnen aanvaardbare grenzen van veiligheid, als echte avonturiers ontdekken. Hierbij leren ze hun eigen grenzen aan wat zij kunnen ontdekken. Leren gaat gepaard met vallen en opstaan. Ongelukjes zitten tijdens deze ontdekkingsreis in kleine hoekjes. Daarnaast vliegen, lopen en kruipen er in de wereld ook andere wezentjes zoals wespen en teken.

In dit hoofdstuk besteden we aandacht bij de eerste hulp bij kleine ongelukjes. Voor grotere incidenten zijn binnen onze organisatie meerdere collega's aangesteld als Bedrijfshulpverlener (BHV-er). Deze collega's zijn in het bezit van een BHV certificaat. Jaarlijks volgen zij een herhalingscursus. Deze collega's mogen ten alle tijden geraadpleegd worden als zij op de locatie aanwezig zijn. Zij kunnen PM-ers ondersteunen en advies geven. Wanneer de BHV-er spoed noodzakelijk vindt (d.w.z. er duidelijk letsel is of wanneer er twijfel is) zal er contact opgenomen worden met de eigen huisarts.

6.2 Inschakelen alarmdiensten

In een aantal gevallen mag direct contact opgenomen worden met de alarmdiensten door te bellen naar 112

- Het vinden van een levenloos kindje in bed
- In geval van een koortsstuip (bij een kindje waar dit nog niet bij bekend was)
- Bij reanimatie
- Bij een val van een commode of uit een bedje
- Bij een vak van een hoog toestel waarbij een kind aangeeft zelf niet op te kunnen staan
- Bij een open botbreuk
- Vergiftiging met gevaarlijke middelen (zie gifslang)
- Stoppen van ademhaling
- Ineens opkomende hevige benauwdheid (kan een teken zijn van aan allergische reactie)
- Beklemming
- Heftige verbranding op het hoofd of de romp
- Verslikking die door eigen EHBO handelen niet opgelost blijkt te kunnen worden
- Na gebruik EPI-pen

6.3 Informeren ouders/verzorgers en evt. ophalen bij ongevallen

Een overdracht naar ouders/verzorgers vinden wij van groot belang. Zeker in geval van bijzonderheden. Een ongeval is zo'n bijzonderheid. Bereikbaarheid van ouders/verzorgers vinden wij daarom belangrijk. Het vastleggen van hetgeen gebeurd is vinden wij van belang omdat we de informatie kunnen gebruiken om mogelijk nieuwe ongevallen van bepaalde aard te voorkomen. Met deze reden hebben we het incidentenformulier ontwikkeld. Dit formulier wordt ingevuld door de PM-er die getuige is geweest van een ongeval of situatie. Ouders/verzorgers krijgen dit formulier in te zien tijdens het ophaalmoment en tekenen voor gezien. Indien gewenst krijgen ouders/verzorgers een kopie mee naar huis. Ingevulde formulieren dienen bij de Eerstverantwoordelijk PM-er van de locatie/afdeling te worden ingeleverd; hij/zij borgt deze.

Medewerkers

- *We zien er op toe dat ouders/verzorgers naast hun eigen contactgegevens ook een telefoonnummer achterlaten dat gebeld kan worden in geval van nood*
- *We vullen na handelen een incidentenformulier in dat we bij de overdracht van het kind aan ouders/verzorgers aanbieden ter ondertekening. Dit formulier zullen we altijd mondeling toelichten.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

- *Indien we twijfelen of een kindje na een ongeval nog op de groep kan blijven nemen we contact op met de ouder/verzorger om te overleggen.*
- *We mogen er altijd voor kiezen om even contact op te nemen met ouders/verzorgers om hen in te lichten over hetgeen er is gebeurd. Dit zodat zij niet voor een grote verrassing komen te staan wanneer zij hun kind op komen halen.*

Ouders/verzorgers

- *Er dient altijd minimaal 1 ouder/verzorger telefonisch bereikbaar te zijn. Indien dit niet mogelijk is melden ouders/verzorgers op de groep welk nummer wel bereikbaar is in geval van nood.*

6.4 Verzorging van wondjes en blaasjes

Loopoortjes, wratjes, wondjes.. Het hoort er allemaal bij. Samen met ouders/verzorgers dragen wij graag mee zorg voor de goede verzorging van deze ongemakken.

Werknemers

- *We dragen wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd.*
- *We deppen pus/vocht uit blaasjes of wondjes van kinderen regelmatig met bijvoorbeeld een wattenstaafje. Let op: loopoortjes mogen nooit met een wattenstaafje schoongemaakt worden. Hiervoor gebruik je een washandje met lauw water.*
- *We dekken een wond af met een waterafstotende pleister en verwisselen de pleister regelmatig d.w.z. tenminste 3x op een dag of vaker indien de pleister doordrenkt is met bloed of wondvocht.*
- *We dekken een loopoor af met een steriel gaasje.*
- *We stip open waterwrattjes met jodium aan en dekken ze af.*
- *We wassen onze handen na aanraking met pus of vocht.*
- *We letten op een goede handhygiëne bij het insmeren met crème of zalf; we maken waar mogelijk gebruik van rubber handschoenen/spatels of vingercondooms bij het aanbrengen van crème of zalf.*
- *We maken geen gebruik van zalf of crème uit potjes maar uit tubes of wegwerpflacons.*
- *We nemen contact op met de bedrijfsarts, huisarts of GGD wanneer er een bijtincident heeft plaatsgevonden waarbij bloed is vrijgekomen.*

Kinderen

- *We proberen kinderen te leren niet aan wondjes en of blaasjes te krabben en hun handen te wassen wanneer zij dit wel doen.*

6.5 Beklemmingen, vallen en stoten

Medewerkers

- *Indien een kind klem is komen te zitten (bijvoorbeeld een deur met vingers), is gevallen of zich heeft gestoten dan koelen we de plek met koud stromend water en/of met een cold-pack (cold-pack nooit direct op de huid maar gewikkeld in een doek)*
- *Indien een kind is gevallen maken we een eventuele schaafwond voorzichtig schoon met stromend water. We laten de schaafwond zoveel mogelijk drogen aan de lucht. Indien een kindje weer buiten gaat spelen kunnen we er voor kiezen het wondje wel af te dekken om te voorkomen dat er vuil in komt.*

Protocol Gezondheid & hygiëne

6.6 Tekenbeet

Medewerkers

- *Wanneer we buiten hebben gespeeld met de kinderen controleren we extra op teken*
- *Wanneer we constateren dat er een teek zit dan verwijderen we deze met een teekpen. Pas nadat de teek helemaal is verwijderd ontsmetten we de plek van de beet met alcohol*

6.7 Vergiftiging

Medewerkers

- *Iedere medewerker is zelf verantwoordelijk dat hij/zij weet waar de gifslang hangt op de locatie*
- *Wanneer we opmerken dat een kind iets heeft gegeten of gedronken wat giftig is roepen we een collega erbij (BHV) om vervolgens de gifslang te raadplegen en hiernaar te handelen.*

6.8 Gestoken door bij of wesp

Medewerkers

- *Wanneer een kind is gestoken door een wesp zuigen we de plek uit met een zuigpompje*
- *Voor verlichting van de pijn kan de plek gekoeld worden*
- *Indien bekend is dat een kind allergisch is voor insecten bellen we direct 112 en gebruiken we de EPI-pen*

Protocol Gezondheid & hygiëne

Bijlage 1: Weringslijst

ZIEKTE	WERING	MAATREGELEN
Bof	Nee	Algemene hygiënemaatregelen toepassen. Hoest- en niesdiscipline toepassen en leren aan de kinderen.
Buiktyfus	Ja (ook broertjes en zusjes weren)	Extra aandacht voor goede hygiëne rondom verschoenen/ toiletgang/ voedselbereiding/ schoonmaakonderhoud. Let op soortgelijke klachten bij andere kinderen.
Diarree	Bij bloederige diarree altijd weren; ook broertjes en zusjes.	Bij 3 of meer volle/ waterdunne broeken overleggen met leidinggevende. Meer dan driemaal per dag waterdunne ontlasting is pas diarree! Goede hygiëne rondom verschoenen/ toiletgang. Kind goed laten drinken. Wegwerphandschoenen gebruiken!
Difterie	Niet van toepassing, kinderen worden opgenomen in het ziekenhuis.	Hoest- en niesdiscipline. Regelmatig luchten van ruimte. Zorg dat van elk kind bekend is welke vaccinaties het heeft gehad.
Griep	Nee, mits het kind geen hinder heeft	Goed kijken naar het kind. Bij koorts overleggen met ouders/verzorgers. regelmatig luchten van de ruimten.
Hand- voet- en mondziekte	Nee	Goede algemene hygiënemaatregelen. Geef eten wat gemakkelijk door te slikken is, tot de blaasjes zijn verdwenen. Regelmatig luchten.
Hepatitis A	Ja; melding maken bij de GGD bij elk geval	Beter bekend als geelzucht. Algemene hygiënemaatregelen. Extra aandacht rondom hygiëne bij verschoenen en toiletgang.
Hepatitis B	Nee; melding maken bij de GGD bij elk geval	Algemene hygiënemaatregelen. Vermijd contact met bloed (wegwerphandschoenen). Materialen, na bloedcontact, desinfecteren met alcohol 70%.
Hersenvliesontsteking door Meningokokken	Nee; kind is vaak te ziek om te komen	Zorg voor goede algemene hygiëne. Hoestdisciplines. Goede ventilatie van de ruimten.
Hersenvliesontsteking door bacteriën	Nee	Zorg voor goede algemene hygiëne. Hoestdisciplines. Goede ventilatie van de ruimten.
Hersenvliesontsteking door virussen	Nee; kind is vaak te ziek om te komen	Zorg voor goede algemene hygiëne.
Hoofdluis	Nee	Ouders/verzorgers informeren. Ouders informeren over behandelwijze uit gezondheidsrisico's. Extra maatregel: Bij hoofdluis worden de borstels weggegooid. Nieuwe borstels worden pas in gebruik genomen wanneer de hoofdluis bestreden is. Tot die tijd worden de kammen na ieder (persoonlijk) gebruik met water gereinigd en achtergebleven haren worden verwijderd.

(Vervolg zie volgende pagina)

Protocol Gezondheid & hygiëne

Kinkhoest	Nee; besmettingsperiode is al voorbij	Goede algemene hygiëne. Goede ventilatie door ruimten regelmatig te luchten. overleg met GGD over het waarschuwen van ouders/verzorgers van kinderen met verhoogd risico.
HIV	Nee	Normale hygiënische regels toepassen. Vermijd contact met bloed (wegwerphandschoenen). Materialen na bloedcontact desinfecteren met alcohol van 70%. Meld ouders/verzorgers van hiv-geïnfecteerde kind altijd wanneer er infectieziekten zijn. (Met name waterpokken)
Koorts	Ja, vanaf 39°	Bij 38°C wordt overlegd met de leidinggevende (UC, TL of RM). Vanaf 38,5° worden ouders/verzorgers gebeld om te overleggen over de toestand van het kind.
Koortslip	Nee	Hygiëneprotocol goed toepassen. Hoest- en niesdiscipline. Voorkom kusjes. Extra handen wassen. Open plekjes liefst afdekken.
Krentenbaard	Ja; tenzij aandoening wordt behandeld of blaasjes zijn ingedroogd.	Extra letten op handhygiëne. Kind niet laten krabben. Alles wat het kind aanraakt; goed schoonmaken. Blaasjes niet afplakken om Broei te voorkomen. Melding GGD bij binnen 2 weken 2 gevallen of meer.
Mazelen	Nee; besmetting heeft al plaats gevonden.	Goede algemene hygiëne. Goede ventilatie van de ruimten. Zorg dat van elk kind bekend is welke vaccinaties het heeft gehad.
Middenoorontsteking en loopoor	Nee	Goede algemene hygiëne. Weg deppen van pus uit oorschelp met wattenbolletjes. Alles goed schoonmaken waar het pus mee in contact is geweest.
Oogontsteking	Nee	Goede handhygiëne. Kind niet in ogen laten wrijven. Oogjes schoonmaken met afgekoeld gekookt water. Evt. druppelen.
Paratyfus	Ja; in geval van bloederige diarree, ook broertjes en zusjes.	Goede hygiëne. Zie verder maatregelen bij 'diarree'. Melding maken bij GGD wanneer 1/3 van de groep binnen een week diarree heeft.
Pfeiffer	Nee	Goede algemene hygiëne; vooral tijdens eten en drinken. Overdracht door knuffelen is vrijwel niet te vermijden.
Polio	Overleg met GGD of wering zinvol is	Goede algemene hygiëne. Goede verschoon- en toilethygiëne. Zorg voor goede ventilatie van de ruimten. Zorg dat van elk kind bekend is welke vaccinaties het heeft gehad.
Pseudokroep	Nee	Ouders/verzorgers en huisarts waarschuwen bij aanval van benauwdheid. Kind gerust stellen. Evt. stomen als kind heel benauwd is. Zorg voor een goede ventilatie
Rodehond	Nee	Goede algemene hygiëne. Ouders/verzorgers en personeel informeren, vooral zwangere vrouwen. Hoest- en niesdiscipline. Melden bij de GGD bij 2 of meer gevallen binnen 2 weken

(Vervolg zie volgende pagina)

Protocol Gezondheid & hygiëne

Roodvonk	Nee	Goede algemene hygiëne. En hoest- en niesdiscipline. Melden bij de GGD bij 2 of meer gevallen binnen 2 weken
RSV	Nee	Bij benauwdheid en hoge koorts ouders/verzorgers waarschuwen en huisarts raadplegen. Ouders/verzorgers van kinderen met ernstig met ernstig aangeboren longafwijkingen of meer dan 6 weken te vroeg zijn geboren waarschuwen d.m.v. informatie verstrekken.
Schimmelinfectie van de huid	Nee	Advies aan ouders/verzorgers om huisarts in te schakelen. Niet op blote voeten lopen en ze goed afdrogen. Gebruik eigen washandjes. Geen verkleedkleden/kleden van anderen aan laten trekken. Melding maken GGD wanneer 2 of meer gevallen binnen 2 weken.
Schurft	Nee; mits kind en gezinscontacten worden behandeld.	Wasvoorschriften zie GGD-wijzer. Let op jeukklachten bij andere kinderen. Melding GGD bij 3 (mogelijke) gevallen.
Spoelwormen	Nee	Voorkom besmetting van zandbakken door honden en katten te weren. Sluit zandbakken af met een net dat niet op het zand mag liggen.
Spruw	Nee	Na elke voeding gekookt en afgekoeld water geven. Ouders adviseren naar de huisarts te gaan. Speelgoed wat in de mond is geweest reinigen.
Steenpuist	Nee	Goede algemene hygiëne, gebruik papieren handdoeken en vloeibare zeep. Goede wondhygiëne. Gebruik handschoenen bij verbinden. Steenpuist beslist niet uitdrukken. Melding maken bij 2 gevallen binnen 2 weken.
Tekenbeten - Lyme	Nee	Gebruik de tekentang. Ouders/verzorgers inlichten zodat zij alert zijn op evt. ziekteverschijnselen. Zie protocol 1 veilig buiten spelen.
Tetanus	Nee; niet van mens op mens overdraagbaar.	Laat het kind dat een grote of vuile wond heeft opgelopen naar huisarts op Spoedeisende Eerste Hulp brengen. Zorg dat van elk kind bekend is welke vaccinaties het heeft gehad.
Tuberculose	Ja, tot 3 weken na start van de behandeling.	Overleg met GGD. Hoest- en niesdiscipline, leer de kinderen dit goed aan. Ventileren van de ruimten.
Verkoudheid	Nee besmettingsperiode voorbij.	Hoest- en niesdiscipline.
Vijfde ziekte	Nee	Goede algemene hygiëne. Goede ventilatie. Melding maken op de deur. Zwangere vrouwen waarschuwen. Melding bij GGD bij twee gevallen of meer binnen 2 weken.
Voetschimmel	Nee	Zorg dat voeten goed afgedroogd worden. Pantoffels of schoenen aanhouden.
Waterwratten	Nee	Voorkom krabben. Open wratjes afdekken. Gebruik eigen washandje/handdoek. Zorg dat voeten goed afgedroogd worden

(Vervolg zie volgende pagina)

DE AVONTURIERS
Spelenderwijs ontdekken

Versie: Januari 2017

Protocol Gezondheid & hygiëne

Wormpjes	Nee	Goede hygiëne: Extra wassen van handen en speelgoed/deurknoppen en andere voorwerpen. Houd het verschoningskussen goed schoon. Gebruik van papieren handdoekjes en vloeibare zeep.
Waterpokken	Nee	Goede algemene hygiëne. Voorkom krabben. Ouders/verzorgers informeren m.n. zwangere en pas bevallen moeders; brief op de deur hangen.
Wratten	Nee	Afleren van duimzuigen en nagels bijten, niet laten krabben, Zorg dat voeten goed afgedroogd worden.
Zesde ziekte	Nee	Goede algemene hygiëne, en ventilatie. - Melding GGD wanneer binnen 2 weken 2 of meer gevallen zijn op dezelfde groep